

מדינת ישראל

משרד החקלאות ופיתוח הכפר – השירותים להגנת הצומח ולביקורת
הקריה החקלאית ת.ד. 78, בית דגן 50250 טל 03-9681510/1 פקס. 03-9681513

יום שני 11 דצמבר 2017

סיכום ישיבה ייבוא חומר ריבוי גפן יין

נוכחים: עבד גרה, חנן בזק, שלומית ציוני, מוחמד זידאן, יגאל הרמתי, היא-לי בונפיל, ערן הרכבי, תרצה זהבי, עדנה לוי, ראומה למבז, מאיר מזרחי, אריק שמאי, אורי זיו, עפרה עברון.

עבד מציג את בעיית הגפן יין בארץ: כולל כמות ומגוון הווירוסים שנבדקו לאורך השנים בעקבות מיזם הגפן, חוסר שיתוף הפעולה מחוות יזרעם ובעיקר לאחרונה ומגוון הבעיות שעלו בישיבה עם הנהלת מועצת גפן יין והכורמים ביום שלישי שעבר.

עבד מבקש מכל אחד התייחסות לסוגיית הייבוא.

חנן: אנחנו לא יכולים להגיד לחקלאים אין חומר ריבוי ואנחנו אוסרים ייבוא ולכן אל תטעו. ממש אסור לנו להגיע למצב הזה. בנוסף הרעיון של לקחת חומר מחלקות בשטח לא ישים כי זה לוקח זמן ומשאבים וכו' עבודה וגם אין חלקות של כנות. לפי הלך הרוח של היקבים הבנתי שהם קיבלו החלטה לא לקחת חומר ריבוי מיזרעם. חייב שיהיה פתרון שונה ומשמעותי בעקבות המצב של כרמים לפני הניבה שרואים בהם כבר תסמינים. כנראה ששה"ם ימליצו לעקור כרמים כאלו ובטוח יגיעו תביעות לצד שלישי נגד שה"ם והגנ"צ. אני חושב שכרגע צריך לאשר לייבוא חומר ריבוי בעיקר ממשלת ריכטר בצרפת כמו כן יש בעיה של זמן שדוחק בנו וצריך לפעול מהר.

יגאל: יזרעם קיבלה מכתב בו הגנ"צ אוסרת עליה למכור ולשווק חומר ריבוי, זאת בעקבות חוסר ההיענות שלה לבצע בדיקות מעבדה על פי המלצות הגנ"צ בעקבות סיוור וויזואלי שנערך שם לפני שבועיים. הבעיה של הגפן עמוקה יותר, היום הגיעו תוצאות של הדוגמאות מזני גפן מאכל (וולקני ולכיש) שנגוע ב-50% ב-3-2 LR וחייבים לטפל גם בנושא הזה.

תרצה: ברור לנו שיש ווירוסים מסביב אבל ראו זאת יפה בסיוור שנערך ביקבי בנימינה, בפרוטוקול ניתן למנוע הדבקה מאסיבית של כרמים נקיות בתוך כרמים נגועות. חשוב לומר שחלק מהדגימות ביזרעם נמצא LR2. אני חושבת שאין ברירה אלא לייבוא חומר ריבוי מצרפת אבל בזehירות רבה. לדרוש תעודות, לבדוק אל כל הווירוסים שניתן וכו'.

ראומה: אני מבינה את חומרת המצב אבל מתנגדת לייבוא. אני רואה את כלל הענפים ומפחדת שהגפן המיובאת תדביק גידולים אחרים בדברים שאין לנו.

מאיר: אני חושב שאנחנו מסתובבים סביב עצמנו כמו שקרה ב-2009. חזרנו לנק' ההתחלה בו ייבוא זה הפתרון. אסור לנו להתיר ייבוא בלי טיפול יסודי בבעיה: יזרעם או מקור אחר שיספק חומר ריבוי נקי.

ערן: אני כן חושב שנעשו דברים מאז 2009, גם ביזרעם וגם בהגנ"צ ולמרות זאת אנחנו באותו מצב. הרי על סמך השינויים שנעשו היתרנו ייבוא. אנחנו בשה"ם המלצנו וסמכנו על יזרעם כי האמנו שהם בתהליך חדש והיום אנחנו במבוכה. לדעתי צריך להתיר ייבוא נקודתי השנה ולא משהו סוחף. אני עם תרצה בעניין שלא לחסוך בבדיקות כי ענף היין מוכן לשלם בשביל לקבל חומר ריבוי נקי. הגענו לנקודה בה חקלאים יצטרכו להחליף כרמים שעדיין לא הגיעו לניבה ואם גם לא יהיה חומר ריבוי אנחנו בבעיה קשה.

עבד: חשוב לזכור שבדיקות המעבדה לא אמינות במאה אחוז. ידוע על גפנים המראות סימפטי מובהקים ולא נמצא גורם ויראלי במעבדה למרות שיש שיטות מאוד רגישות כדוגמת ה-real time וריצוף עמוק אבל הפיזור של הווירוסים לא אחיד מכיוון שווירוסים אלה נמצאים בפלואם. מוחמד יפרט.

מדינת ישראל

משרד החקלאות ופיתוח הכפר – השירותים להגנת הצומח ולביקורת
הקריה החקלאית ת.ד. 78, בית דגן 50250 טל 03-9681510/1 פקס. 03-9681513

יום שני 11 דצמבר 2017

מוחמד: חשוב לי רק להגיד דבר אחד לפני – הבעיה היא שבנינו חווה לחומר ריבוי וההפעלה של החווה היא על ידי גוף שלא מפנים איך מטפלים בחומר ריבוי באופן שוטף, אין אחריות מצד יזרעם לניקיון החומר והם מסתמכים רק על אישורי הגני"צ. לכן צריך בן אדם שייקח על עצמו לבנות חווה כזאת ובאחריותו לשמור על הניקיון, רק כך זה יעבוד.

לגבי הסימפטי' ללא ממצאי מעבדה: בדיוויס יצרו אטלס של סימפטי'-בדיקות מעבדה ואנחנו רואים שלא תמיד יש קורלציה ולכן הנושא מורכב מאוד. ומכאן הגישה צריכה להיות אחרת – גפן עם תסמינים יש לעקור מיד, בהמשך אפשר לאמת את זה מעבדתית. צריך לזכור שהגפנים שהגיעו מדיוויס הגיעו עם רשימה מפורטת של ווירוסים שנבדקו, וגם בארץ נבדקו עוד ווירוסים. חשוב ללוות את חומר הריבוי שיגע בתהליך ארוך של כמה שנים בבדיקת תסמינים בשטח.

אריק: לדעתי הענף צריך לקבוע מה רוצים ואם הם רוצים ייבוא יש לאפשר להם. כבר רואים לקוחות שרוצים להקים אצלם בית גרעין והאחריות תהיה עליהם.

מאיר: יש לנו הרבה ניסיון בקרנטינות אבל צריך לזכור שמהו תמיד יכול לזלוג החוצה.

שלומית: מזדהה עם מה שמאיר אומר, הייבוא צריך להיות המוצא האחרון. יש את דוגמת רמת הגולן כפתרון טוב שמחזיק לעצמו בית גרעין. בכל החקיקה האירופאית גפן אסור לייבוא אלא לצורכי מחקר. לכן אם אין ברירה ונאשר ייבוא השנה חייבים לחשוב על פתרון אחר לטווח הארוך.

ערן: אל תשכחו שאנחנו מדינה קטנה לעומת צרפת. אם שם חוות ריבוי אחת נופלת זה לא סוף העולם. אין לנו מספיק מקום לחוות ריבוי רבות.

אריק: אם אפשרי אז לייבא בכמויות קטנות ככל האפשר וזאת בעקבות שהייבוא ב-2009 הביא לנו 2 נגעי הסגר חדשים (פטרייה ופינו גריס וירוס). לפי עדנה הפטרייה לא כזאת משמעותית ויכול להיות שכבר קיימת בארץ.

חנן: יש לדרוש תמיכה ממשרד החקלאות.

ראומה: כנראה שיזרעם לא תמשיך בקצב הזה בעוד שנה שנתיים, צריך לחשוב גם על זה. מצד שני אולי זה יהיה מפנה לפתרונות אחרים.

עבד: שמענו את כל הדעות, אני מבין שאין כאן החלטה פה אחד אבל לסיכום: יש לאפשר ייבוא חומר ריבוי מצרפת בתנאים מחמירים ביותר, במקביל צריך למצוא פתרון בהקמת בתי גרעין בשיתוף מועצת גפן יין בליווי שה"ם והגני"צ. בנוסף נלווה את הכורמים שיינטעו מחומר ריבוי מיובא בבדיקות וויזואלית בשטח ובמידת הצורך גם בבדיקות מעבדתיות. עוד נושא שיקבל תשומת לב השנה – לא יכול להיות שאין לנו מאגר מידע לגבי הווירוסים הקיימים בארץ. השנה נערוך מיפוי שנדע מה ייבאנו ומה קיים כבר בארץ. עבד ומועצת גפן יין יפנו למשרד החקלאות ויבקשו תמיכה כלכלית ופיצוי לחקלאים שנפגעו וייצרכו לעקור. תנאי הייבוא: גידול השתילים באופן מופרד עד סיום הבדיקות. רשימה מפורטת של חקלאים שקיבלו שתילים מחומר הייבוא לשנה נוספת של מעקב.

יגאל: יש לדון בנושא פיקוח על חומר הריבוי (גפן מאכל) היוצא מוולקני.

על עפרה להכין מכתב לציבור הלקוחות המאפשר ייבוא ולהכין נוהל לתהליך זה כולל דיגום.

סיכמה: היא-לי בונפיל.